

vitész Ugray Gábor csendőr alezredes (1899-1988)

Ugray Gyula huszár alezredes (1900-1969)

Ugray György szobrászművész (1907-1971)

Ugray Dániel csendőr gazdasági főhadnagy (1915-?)

Kerkayné Maczky Emese gyűjtése

Az erdélyi református Ugray Gábor megyei állatorvos, állategészségügyi főfelügyelő és Ziegler Klára házasságából négy fiú és négy leány született. Ugraynak egy könyve: *Az állatok ragadós betegségei és azok elleni védekezés* címmel 1899-ben, első gyermeke születésekor jelent meg Dicsőszentmártonban. A leányok (Klára, Sára, Erzsébet és ?) életrajzi adatai és sorsuk ismeretlen. A két idősebb fiú korán – még a trianoni békeparancs kihirdetése előtt – katonai pályára lépett. Édesapjuk 1920-ban bekövetkezett hirtelen halála következtében az özvegy gyermekeivel minden anyagi támasz nélkül egyedül maradt. Az otthoni „rangidős” 13 éves György vállára került a család támogatása. Mivel nem tanulhatott Erdélyben, 1926-ban ő is Magyarországra költözött. Édesanyjuk Erdélyben maradt és Marosvásárhelyen élt.

vitész Ugray Gábor csendőr alezredes

Szül. Dicsőszentmárton, Kis-Küküllő vármegye, Erdély, 1899. 05. 08. – A keresztlő lelkész Ugray Gyula, szintén családtag.

Az első világháborúban egész fiatalon tartalékos tisztként vett részt, de az ott kifejtett hősiességéért 1929-ben vitézzé avatták (Keszthely, 2981-es sorszám).

Csendőrségi szolgálata:

Tényleges szolgálatát megkezdte: 1918. XI. 15.

Előléptetései:

1924. máj. 1. főhadnagy

1929. nov. 1. százados

1941. máj. 1. őrnagy

1942. okt. 1. alezredes

Szolgálati helyei:

1926-33 Keszthely

1934-36 Kaposvár

1937-38 Budapest I. csendőrkerület előadótiszt

1938 Felvidéki nyomozócsoporthoz parancsnok

1939-40 Budapest I. csendőrkerület I. nyomozó alosztályhoz beosztott tiszt

1939 Kárpátaljai nyomozócsoporthoz parancsnok.

1941-43 Marosvásárhelyi X. csendőrkerület 10. nyomozó alosztály parancsnok

1942-43 törzstiszti tanfolyam

1943-44 Táboricsendőr nyomozóosztály parancsnok

1944 Központi nyomozó parancsnokság, Államrendészeti (A) előadócsoport vezetője
(Központi nyomozóosztály parancsnoka?)

“A Kormányzó Úr Ő Főméltósága 1942. évi február hó 16. napján Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával elrendelni méltóztatott, hogy Dicsérő Elismerése tudtul adassék: vitéz Ugray Gábor csendőr őrnagynak az erdélyi kommunista mozgalom felderítése terén teljesített kiváló és eredményes szolgálataiért. (Rendelet száma: 112.663/el.n.20.-1942. évi február hó 26-án.)” – Ez lehet a fő ok, hogy később “háborús főbűnösséggel” vádolták.

1944 júniusában a rendőrség és a csendőrség állambiztonsági szolgálatait egyesítették és Ugray Gábor csendőr alezredes központi parancsnoksága alá helyezték. A m. kir. Belügyminisztérium VII/d. Politikai alosztályának feladata volt az ország egész területén a politikai szervezkedések és mozgalmak megfigyelésének, felderítésének és nyomozásának egységes vezetése, irányítása és ellenőrzése. Az alosztály csendőrségi ágazatának vezetője Beodray Ferenc alezredes volt.
(*Tiszti Címtár 1944. 20. oldal*)

Kitüntetései:

Kormányzói dicsérő elismerés Magyar Koronás Bronzérem a hadiszalagon
Kormányzói dicsérő elismerés Magyar Koronás Bronzérem

I. osztályú Ezüst Vitézségi Érem

Károly Csapatkereszt

Háborús Emlékérem, a piros-fehér-zöld színű hadérem szalagján, a kardokkal és sisakkal díszítve

II. A. oszt. Tiszti Szolgálati Jel

Felvidéki Emlékérem

Erdélyi Emlékérem

Osztrák Háborús Emlékérem

Bolgár Háborús Emlékérem

Sokoldalúságáról tanúskodó különféle újsághírek:

Esztergom és Vidéke, 1923. júl. 19.: “A tiszti sport-lövészet, melyet a helyőrség tiszti kara évenként rendez a tábori katonai lőtéren, ezúttal is szép eredménnyel zárult. ... Fajdkakas célnál: I. Ugray Gábor hdgy.”

Esztergomban az 1924. évi kaszinóbálon (márc. 5.) a “Pagagenó” című vígjátékot adták elő, melyben - nem megnevezett - szerepet töltött be Ugray Gábor főhadnagy nagy sikerrel. (Az *Esztergomi Széchenyi Kaszinó Száz Esztendeje, 1837-1937*, 229. oldal)

A *Zalamegyei Újság*, politikai napilap 1930.12.25-i számában a 8. oldalon jelenti a “*Vármegyei vitézi élet*” című rovatában, hogy a “Zalavármegye Vitézi Szék Keszthelyi járásának hadnagya vitéz Ugray Gábor csendőrszázados”. Ugray az I. osztályú Ezüst Vitézségi Érem tulajdonosa.

Zalamegyei Újság, 1933. márc. 23., 2. oldal: Tiszteletbeli tagja az 1933-ban Keszthelyen megalakult Madárvédő Egyesületnek.

Családja:

Eljegyzését a *Budapesti Hírlap* közli (1927.01.29., 8. old.): “Ugray Gábor csendőr főhadnagy eljegyezte Tomka Dittát Keszthelyen”. A menyasszony szülei folkusfalvi és tomkaházi Tomka Kálmán (1865. - Keszthely, 1939.02.09.) erdőmérnök, a Festetics Hercegi Hitbizomány erdőmestere, és Hladny Hermin.

Esküvőjüket Keszthelyen, 1927. 06. 28-án tartották, amit szintén közölt a *Budapesti Hírlap*.

Felesége: folkusfalvi és tomkaházi Tomka Edit Hedvig Gabriella Hermina (Ditta), szül.

Zalaszántó, 1907.1.27. - meghalt Budapest, 1998. 1. 21., eltemették a keszthelyi családi kriptába.

A házassági anyakönyvben a következő bejegyzés olvasható: “*Megegyezés szerint a születendő gyermekek valamennyien az anya vallását követik (: Dr. Huszár Pál Keszthelyi főszolgabíró). Bejegyezve a házasságkötésről a fentnevezett polgári tisztviselő által felvett jegyzőkönyv alapján 1927. június 18. Szekeres Ödön anyakönyvvezető.*”

Két lányuk született: Klára és Anikó. Felesége, Ugrayné Tomka Edit gyászjelentésében (1998) már csak egy lány szerepel, név nélkül.

Háború utáni sorsa:

1945 áprilisában a csendőrség nyugatra telepítése keretében az Ugray család is Németországba, Binabiburgba került. 1945 nyarán Ugray Gábort az amerikaiak háborús főbűnösnek nyilvánították, letartóztatták, elhurcolták és egy Salzburg-i börtönben több hónapig fogva tartották, majd 1945. október 27-én hazaszállították és átadták a szovjeteknek.

Az eseményről így számol be a *Szabad Nép*, című lap (1945.10.27., szombat, 2. oldal):

“Újabb húsz háborús főbűnös érkezett. A Németországi Szövetséges Ellenőrző Bizottság pénteken délelőtt újabb háborús bűnös csoportot indított el Salzburgból repülőgépen a magyar fővárosba. A foglyokat a mátyásfüldei repülőtéren Péter Gábor vezérőrnagy vette át. A most érkezett csoportban voltak Doroghi Farkas Ákos, Budapest volt polgármestere, Porzsésinszky György ezredes, Ferenczy László csendőralezredes, Rátz Erzsébet, a Egyedül Vagyunk volt uszító munkatársa, dr. Kiss Károly volt fővárosi tisztviselő, Hajnácskői László rendőr alezredes, dr. Strache Gábor, az Olasz-Magyar Bank volt főügyésze, Ugray Gábor csendőralezredes, Ternegg Kálmán altábornagy, Haála Róbert volt képviselő, Bágyoni Váró Andor hírlapíró, dr. Langsfeld Géza, Matolcsy Tamás volt képviselő, Szádeczky-Kardos György ...”

Erről felesége 1946 nyarán még semmit sem tudott, csak annyit, hogy az amerikaiak elvitték és átadták a szovjeteknek.

A budapesti Népbíróság 1945-ben halálra ítélte, majd ítéletét 15 évi börtönbüntetésre változtatták. 1947-ben Dél-Budára internálták. 1953-ban szabadult, de csak segédmunkásként dolgozhatott. Később villanyszerelői szakmunkás oklevelet szerzett. 1963-as nyugdíjba menetele után több nyelv tudása révén múzeumőri munkát kapott a Királyi Várban.

A *Századok* 2013-ban egy lábjegyzetében (119) olvasható: “Ugray Gábor volt csendőr alezredes Marosvásárhelyre vonult be és Budapesten szerelt le. Mint csendőrnnyomozó részt vett az erdélyi kommunisták felderítésében. 1948-ban elítélték 6 évre. 1951-ben internálták Kistarcsára. 1953-ban, a szabadulás után ref. alá helyezték.”

Felesége és gyermekei valamikor 1946 második felében, vagy később, szintén visszatértek Magyarországra. Így szabadulása után ismét együtt volt a család.

2000-ben Dr. Szakály Sándor hadtörténész előadást tartott Dunaszerdahelyen a 2. világháborúról és a Tábori Csendőrség szerepéről. Említette, hogy a Tábori Csendőrségről 1990-ben, majd 2000-ben megjelent bővített monográfiájához milyen nehéz volt az anyagot összegyűjteni, mert 1945 után sok dokumentum eltűnt. Elmondja, hogy szerencséje volt, mert segítséget kapott a korszak akkor még élő néhány neves személyiségétől. Sikerült interjú készítenie Ugray Gáborral nem sokkal halála előtt, a tábori csendőrség nyomozóosztágának egykori parancsnokával. Így jutott tudomására néhány érdekes történet. (*Új Szó, szlovákiai magyar napilap, 2000. 11. 20., 53. évf., 8. oldal*)

Budapesten halt meg 1988. szeptember 1.-én (más források szerint augusztus 15-én, sőt 1974-es dátum is szerepel). A *Bajtársi Levélben* olvasható gyászjelentése (1989. december): “Vitéz Ugray Gábor volt m. kir. csendőralezredes, a Kormányzói Dicsérő Elismerés a hadiszalagon és más bel- és külföldi kitüntetés és érmek tulajdonosa, a csendőrtiszti tanfolyam tanára, majd a Központi Nyomozó Parancsnokság csoportvezetője Budapesten 1988. IX. 1-én 90 éves korában meghalt. Nyolc évig volt fogságban. Gyászolják: felesége özv. Ugray Gáborné, gyermekei, azok családjai, bajtársai.”

Ugray Gyula, huszár alezredes

Szül. Dicsőszentmárton, 1900. 11. 06. Meghalt: Érd 1969. 05. 26.

Ludovikát végzett, 1922. 08. 20-án avatták hadnaggyá.

Felesége Visolyi Annamária, házasságkötés ideje 1927.

Ugray György – szobrászművész

Szül. Dicsőszentmárton, 1908. 02. 16. Meghalt: Óbuda, 1971. 11. 21.

Mivel Erdélyben magyar lévén továbbtanulási lehetősége nem volt, 1926-ban Magyarországra költözött. Asztalosként dolgozott, majd elvégezte az Iparművészeti Főiskolát (1935-1940).

Tehetségét felismerve, az 1937-es párizsi világkiállításra őt kérték fel két plakát elkészítésére.

Felesége Bervanger Magdolna, Bervanger Henrik és Fogler Iona lánya.

Házasságkötésük helye és ideje: Budapest, 1939. 12. 05.

Szobrász munkák, a Csendőrségi Lapok jutalmi versenyfeladataink és pályázataink legjobbjai részére. Készítője: Ugray György szobrász, a Képzőművészeti Főiskola tanársegédje.

(„Hírek” rovatunkban II. bővebben.)

(Báttai István felv.)

Az 1940 május 1-i számban (285. oldal) látható “Tavaszi szél” című linóleummetszete.

A háború után alkotói munkásságát nagymértékben korlátozta a kommunista uralom, de a rendszerváltás óta több fából faragott szobrát bronzba öntötték és méltó helyre állították.

Három leánya (Magda, Katalin és Klára) és két fia született. György nevű kisfia 1944 szeptemberében meghalt - 4 hónapos korában. 1945. április 3-án született fiának szintén a György nevet adták és ő is egy jónevű szobrász lett, aki édesapjának is gyönyörű emlékeket állított (lásd alább édesapja 1994-ben avatott emléktábláját és 1972-ben készült síremlékét).

Tavaszi szél.

Ugray György linóleummetszete

Ugray György feleségével és gyermekeivel (balról: Magda, Katalin, ifj. Görgy, Klára) Óbuda, 1952.

Ifj. Ugray György domborműve édesapjáról.

Fia által készített kopjafa, amelyben az Ács József által készített arcképes érmet elhelyezte.

Ugray Dániel csendőr gazdasági főhadnagy

Szül. Marosvásárhely 1915. 09. 08. - ?

1929-30-ban a keszthelyi premontrei kanonokrend reálgimnáziumának IV. osztályos tanulója volt (reformátusok is tanultak ebben az iskolában).

Tényleges szolgálat megkezdése: 1937. 06. 01.

Előléptetései: 1939. nov. 1. hadnagy

1941. nov. 1. főhadnagy

Szolgálati helyei:

1940 Budapest I osztály g előadótiszt

1941-44 X. Marosvásárhely csendőrkerület, Marosvásárhely osztály g hivatal főnöke.

Felesége: Lengyel Marianne Éva Sarolta (szül. Kolozsvár, 1919.01.19), Lengyel Antal és Kiss Margit lánya.

Házasságkötés ideje: Budapest 1942. okt. 7.

Egy gyermekük: Éva.

1945-ben nyugatra került, s egy 1957-es dokumentum szerint abban az időpontban

Franciaországban élt (Bánházy Tibor g. főhadnagy Karsayhoz intézett leveléből. – l. a honlap Könyvtárában, a *Biográfiai adatok – Összeállítások* alatt).

1969-ben még élt Gyula bátyja gyászjelentése szerint, de sorsáról több ismeretünk nincs.